

Presentació

Cada vegada més, la societat és conscient del fet que els accidents de trànsit es poden evitar i de que tots els estaments i agents d'aquesta societat han de col·laborar per incrementar la seguretat en la mobilitat.

L'increment de la consciència social en relació amb la mobilitat segura reverteix en un conjunt d'activitats socials, la majoria relacionades amb la formació i, l'elaboració i aplicació de programes d'intervenció que estan donant resultats positius. L'estudi de les estadístiques dels accidents de trànsit indica que s'aconsegueix un descens gradual i continu dels comportaments de risc. Malgrat tot, la vida és el màxim valor que tenim, i és per això que hem de continuar en aquesta ingent tasca d'aconseguir que la mobilitat segura serveixi per a millorar el nivell de vida de les persones disminuint al màxim l'accidentalitat, si és possible fins a arribar a la sinistralitat zero.

En aquest monogràfic d'educació i seguretat viàries presentem algunes de les principals línies de treball que s'estan desenvolupant actualment a Catalunya, a Espanya i a Europa, i que permeten oferir una visió de conjunt de les diferents intervencions, europees i internacionals, relacionades amb l'educació viària escolar i la formació dels preconductors i conductors.

La primera aportació prové de l'Institut Nationale de Recherche sur les Transports et leur Sécurité de França. L'investigador Jean Pascal Assailly presenta els resultats d'investigacions europees sobre el comportament de risc del conductor i la influència del context familiar i social, i proposa, a partir d'una reflexió crítica, estratègies d'intervenció aptes per ser introduïdes en els processos de formació inicial i permanent del conductor.

En el marc d'aquest context europeu, des de Pau Education, Tatiana Mora presenta el projecte *Close-to*, un nou mètode pedagògic utilitzat en el procés de formació inicial del conductor, que pretén reduir els accidents de trànsit a partir de l'aprenentatge entre iguals, utilitzant com a referent la figura del mentor (*peer-mentor*). S'hi descriuen els principals resultats obtinguts en onze països de la Comunitat Europea i s'apunten futures línies de recerca.

La proposta següent, presentada per Laura Arnau i Josep Montané, de la Universitat Autònoma de Barcelona, aporta una visió global dels principals

programes de formació i educació viària dissenyats i aplicats per la Càtedra de Formació i Educació Viàries i per l'equip de recerca ERES'v (Equip de Recerca en Educació i Seguretat Viàries) en l'àmbit de referència de Catalunya. S'hi destaquen els principals resultats i s'hi discuteixen les línies de futur sobre com integrar-los i avaluar-los en el marc d'una estratègia europea global: la matriu GDE (Goals Driver Education).

Continuant amb les diferents propostes d'integració de l'educació viària, des del Servei Català de Trànsit, Farners de Cruz, planteja una reflexió sobre la necessitat d'integrar l'educació per a la mobilitat segura en els currículums educatius de primària, secundària obligatòria i batxillerat. Es presenta la descripció d'un pla pilot d'educació per a la mobilitat segura que s'està aplicant a set centres educatius de Catalunya, i s'exposen alguns reptes que requereixen d'un esforç compartit per tal que la mobilitat segura, entesa com a prevenció, tingui presència real en el sistema educatiu.

Finalment, des de la Universidad Nacional de Educación a Distancia, la professora María Paz Trillo presenta una proposta innovadora sobre educació i seguretat viàries a partir d'un curs d'ús obert (Open Course Ware), en el qual, reproduint el funcionament d'una xarxa social, els participants poden minimitzar riscos en la conducció mitjançant l'intercanvi de coneixements i experiències amb els altres participants. Es discuteix sobre el seu procés de disseny, aplicació i avaluació i es presenten els principals resultats obtinguts.

Amb aquestes aportacions podem conèixer millor els punts forts en els quals cal insistir: l'aplicació de programes d'intervenció juntament amb l'avaluació de resultats i les llacunes que caldrà cobrir. En especial, la de crear una plataforma d'intercanvi científic en la qual predominin l'objectivitat, els dissenys i l'avaluació de resultats. Esperem que aquest número monogràfic serveixi per avançar en aquest doble camí.

Laura Arnau
Josep Montané